Klimat- och näringslivsdepartementet

Datum	Diarienummer
2026-10-07	Ä 2026-1861,

Remissvar - Översyn av förordningen om myndigheters klimatanpassningsarbete KN2026/01456

Tillväxtverket arbetar för konkurrenskraftiga företag och en hållbar utveckling i alla delar av Sverige. Myndigheten gör detta genom att skapa förutsättningar för stärkt konkurrenskraft, ökad innovation, förbättrad omställningsförmåga och en hållbar utveckling i hela landet.

Tillväxtverket är beredskapsmyndighet och sektorsansvarig myndighet för industri, byggande och handel. Verksamheten bedrivs inom tre politikområden – regional utvecklingspolitik, landsbygdspolitik och näringspolitik – som är ömsesidigt förstärkande.

Remissvaret är skrivet utifrån dessa utgångspunkter.

Sammanfattning

- Tillstyrker att klimat- och sårbarhetsanalyser ska omfatta myndighetens ansvarsområde, inte enbart den egna verksamheten.
- Välkomnar att myndighetsmål ersätts med mål.
- Tillstryker föreslagna ändringar gällande rutin på att uppdatera klimatanpassningsmål samt strykningen av att redovisa arbetet med handlingsplanen.
- Tillstyrker fler inkluderade myndigheter och förstärkta resurser till SMHI, men efterlyser en utpekad aktör som leder den tvärsektoriella samverkan samt ömsesidiga uppdrag för effektivt arbete.

Klimat- och sårbarhetsanalyser för ansvarsområdet
I nuvarande klimatanpassningsförordning 6 § ska myndigheter ta fram en klimat- och sårbarhetsanalys som ska omfatta myndighetens verksamhet. SMHI:s förslag innebär att analyserna i stället ska omfatta myndighetens ansvarsområde. Tillväxtverket delar bedömningen och ser samma problematik, att otydligheten i

Godkänd av Karolina Windell

klimatanpassningsförordningen skapar en osäkerhet kring om arbetet ska avse myndighetens ansvarsområde/en eller enbart den egna verksamheten. Ett för snävt fokus på den egna verksamheten riskerar att begränsa myndigheternas möjlighet att stödja, vägleda och samordna andra aktörer. Otydligheten leder till skilda tolkningar av vilka analyser som krävs, vilket försvårar en likvärdig tillämpning och ett strategiskt klimatanpassningsarbete.
Tillväxtverket arbetar redan utifrån en bred bild och beaktar samtliga ansvarsområden, men benämner det som Tillväxtverkets verksamhet och verksamhetsområden. Myndigheten har till uppgift att bistå med expertkunskap, underlag och analyser som rör myndighetens verksamhetsområden. Vilka i sin tur är betydelsefulla för andra samhällsaktörer i behov av information om existerande klimatrisker och vilka anpassningsåtgärder som bör prioriteras.

Tillväxtverket ser positivt på samma benämning, det vill säga ansvarsområde, som i beredskapsförordningen. Samtidigt vill Tillväxtverket lyfta fram att det behövs tydligare vägledning kring begreppet ”ansvarsområde” och vad klimat- och sårbarhetsanalysen förväntas omfatta. Begreppen ansvarsområde och verksamhetsområde uppfattas ibland som synonyma och myndigheters rådighet inom sina ansvarsområden kan i vissa fall uppfattas som oklart. Detta för att åstadkomma en likvärdig tillämpning och minska inkonsekvensen avseende begreppsanvändningen.

Mål ersätter myndighetsmål
Tillväxtverket välkomnar förslaget att ersätta begreppet ”myndighetsmål” med ”mål” i klimatanpassningsförordningen. Förändringen skapar en tydligare logik i förhållande till 4§ som fastställer att myndigheter ska initiera, stödja och utvärdera klimatanpassningen inom hela sitt ansvarsområde. Det tidigare begreppet riskerar att tolkas snävt som enbart intern verksamhet, medan ett bredare begrepp ger möjlighet att sätta mål för det utåtriktade arbetet som berör externa aktörer såsom att tillexempel stärka målgruppens kunskaper.

Tillväxtverket betonar dock att det fortsatt riskerar att bli otydligt om inte förordningen tydligt förklarar vad målen ska omfatta. För att regleringen ska fungera enhetligt för alla myndigheter som omfattas av förordningen, behöver det tydliggöras att målen bör/ska omfatta både den interna och externa dimensionen av ansvarsområdet.

Som ett tillägg till arbetet med målen anser Tillväxtverktet att det är värdefullt att måluppföljningen rapporteras till SMHI:s nationella uppföljning och analyseras i Tillväxtverkets miljörevision. Men för att stärka jämförbarheten mellan år och myndigheter bör en vägledning finnas med till exempel standardiserade indikatorer för vad som ska mätas och en tydlig metodik. Detta skulle underlätta en mer enhetlig struktur för målarbetet och uppföljning hos samtliga berörda myndigheter.

Tillägg av en tredje punkt under 9 § klimatanpassningsförordningen om mål
Tillväxtverket tillstyrker förslaget att lägga till en tredje punkt under 9 § om att målen för klimatanpassning ska hållas aktuella genom översyn och uppdatering vid väsentliga förändringar eller minst vart femte år. Tillväxtverket vill förtydliga att detta ligger i linje med hur vi redan arbetar idag, och ökar dessutom harmoniseringen med hur kraven är utformade i miljöledningsförordningen för statliga myndigheter.

Ändring av 10 § 2 klimatanpassningsförordningen om myndighetens arbete med handlingsplanen.
Tillväxtverket anser att SMHI:s förslag är rimligt. Förslaget innebär att kravet på att myndigheten ska ”redovisa arbetet med att följa handlingsplanen” tas bort, så att fokus enbart ligger på att dokumentera och följa upp arbetet. Detta stämmer väl överens

med vårt nuvarande arbetssätt med handlingsplaner, och förändringen bedöms bidra till en ändamålsenlig uppföljning utan onödig administrativ överbyggnad.

Klimatanpassningsarbetet underlättas av samverkan

Tillväxtverket ser positivt på att fler myndigheter inkluderas i klimatanpassningsförordningen och att SMHI får förstärkta resurser för vägledning och samordning. Detta kan öka förutsättningarna för en stärkt nationell samordning gällande klimatanpassning.

När antalet myndigheter ökar ser vi dock en utmaning i att ingen aktör ges ett utpekat ansvar att aktivt organisera och leda samverkan på nationell nivå. SMHI har en viktig roll som kunskapsnod och rådgivare, men det finns stora effektivitetsvinster i att även förtydliga vem som håller ihop den tvärsektoriella samverkan. Risken är annars att myndigheter enbart samverkar inom sina egna avgränsade ansvarsområden.

Utifrån Tillväxtverkets erfarenheter av samverkan på lokal, regional och nationell nivå vill vi dock understryka att etablera en sådan nationell samordningsfunktion bara är ett första steg. För att samverkan ska bli effektiv krävs tydliga roller och förväntningar mellan aktörerna samt reella resurser och kapacitet att delta. Det är också avgörande med ömsesidiga uppdrag, samverkan blir ineffektiv om en myndighet har ett samverkansuppdrag medan de medverkande myndigheterna saknar motsvarande uppdrag.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Karolina Windell. I ärendets handläggning har enhetschef Helena Köpsén och handläggare Sara Jonasson och Maya Sanchez deltagit. Den sistnämnda har varit föredragande.

Karolina Windell

Maya Sanchez